

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leta 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za den mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, velja za celo leta 22 K, za pol leta 11 K; za četr leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tujo dežele toliko več, kolikor znaša poštini. — Na naročbo brez istodobne vstopnine, ve naročnine se ne ozira. — Za oznaniplačuje se od piterostopne petit-vrste po 12 h, če se ozanilo enkrat tiska, po 10 h, če se ozanilo enkrat tiska, po 8 h, če se ozanilo trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Kopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenstvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravljenstvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravljenstvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na napčbo.

Slavno p. n. občinstvo! Judo vabilo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, ka erim bo potekl koncem meseca naročina, prosimo, da ob pravem času ponov, da pošiljanje e preneha in da doba vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“
velja za ljubljanske naročne brez pošiljanja na dom:
Vse leto . . K 22 — | Cetrt leta. K 5:50
Pol leta . . , 11 — | En mesec. , 1:90
Pošiljanje na dom se računa za vse leto 2 K.
S pošiljanjem po pošti sja:
Vse leto . . K 25 — | Cetrt let K 6:50
Pol leta . . , 13 — | En mesec. , 2:30

Naroča se lahko z vsakih nevom, a hkrat se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na določilo nročilo.
List se ustavlja 10. dan po poteku naročini brez ozira vsakemu kar ne vpošije iste ob pravem času.

Upravljenstvo „Slovenskega Naroda“

Pogled nazaj.

Zopet je zatonilo leto. Če potemo nazaj na to leto, ne urejamo posebno veselega. Sicer se mora priznati, da je slovenski narod v minoletem nekoliko našel v kulturnem polju in na gospodarskega osamosvojenja, al pozitivnih novih pridobitev nujno niso dosegli, pač pa na Koroškem učakali strašen poraz pri deželnoborbskih vojnih vivalah.

Slovenci smo na svojo nesrečo prikovanji na tri verige in braniti moramo svojo narodno individualnost ter pogoje narodnemu življenju na tri fronte: proti Nemcem, Lahom in Rimcem, ki nas počelo podjarmiti in uporabiti za tlačo v njihove koristi. Mi bi prenehali biti narod, ki zasluži, da živi, tako bi v tem boju odnehal.

Naj se nam ne ugovarja, da Rimci niso narodni sovražniki. Naši

Rimci so sicer novi slovenski mater ali njim je novi slovenski program ljubši in dražji, kakor je slovenski narodni program, oni imajo interesom tuje politične sile, a ne sicer zaadeva z verskim plaščem, ki pa stremi za popolnoma postavljeni cilji, katerih uresničenje bi Sovencem prineslo smrt.

Mi gotovo ne delamo osebne politike. Nam domača politika samo skrbi in dela, načaga nam stroške in žrtve, ali vzlic temu branimo svoje nazore in delujemo na njih uresničenje, ker nas prešinja prepričanje, da to zahteva narodova korist.

Mi tudi ne vodimo boja zaradi boja samega, zato, ker nam je boj veselje in namen. Ne! Mi ne vodimo boja za vsako ceno, iz justamenta, marveč, ker brez boja ni doseči varnosti za naš narod, uresničenja slovenskega narodnega programa. Zato pa smo tudi v minoletem stali kakor rocher de bronce sredi penčega valovja javnega življenja in neustrašno branili koristi in pravice slovenskega naroda.

Klerikalstvo je tudi v minoletem letu napenjalo vse sile, da bi ugonobil našo stranko in se polastilo gospodarstva v deželi, dobro vedoč, da je vsako res narodno in napredno dujanje vsej dinaj Kranjske ubito, če zmaga klerikalstvo v osrčju Slovenije. Celo z volucijo v obliki obstrukcije, je kjer jasna stranka poskušala svojo sredos dosegla ni drugega, kakor da je težko oškodovala svoje lastne volce, in sicer na gospodarskem polju. Mi pa stojimo vzlic tej revoluciji trdo in krepko na braniku naših uzov. Visoko plapola nad nami slovenska trobojnica, pogum za vztrajanje pa nam daje zavest, da se sreča, napredna stranka zanašati na našo silo, na značajnost, na zvestvo in na krepko voljo svojih somišljekov, teh najboljših

sinov slovenskega naroda, in zato gledamo tudi prihodnosti brez strahu v oku.

Narodno-napredna stranka je že tolikrat dokazala svojo nesebičnost, da se ji klerikalstvo pri vsi svoji nekončni ludobnosti in obrekljivosti ne upa drugega očitati, kakor »brezverstvo«.

To je fraza, ki more vplivati samo na ljudi, v čijih glavah vlada tema. Mi nismo ateisti, ker dobro vemo, da človeška družba ne bo nikdar brez nobene vere. Mi ne posibljamo nikogar zaradi tega, ker veruje v cerkvene nauke, pač pa vsega,

tega, kateremu je vera sredstvo za dosego političnih namenov. V tem oziru smo neizprosni, v tem oziru ne poznamo nikakega paktiranja z nikanomur. Vera je stvar vesti in mora ostati izven političnih bojev, ker nima s politiko ničesar opraviti.

Tudi duhovnikov ne »preganjamo« zato ker so duhovniki. Duhovnik je lahko častivreden in korenstven član človeške družbe, ali če hoče biti respektiran, mora sam respektirati pravice, ki jih daje zakon in mora imeti ozire na svoj poklic ravno tako, kakor jih mora imeti vsak uradnik. Če pa duhovnik zlorablja svojo duhovsko oblast v politične namene, če zlorablja spovednico in prižnico za agitacijo, če prezira, da jamči zakon vsakemu državljanu svobodno prepiranje in svobodno izvrševanje državljanških pravic — potem ne sme zahtevati respekta, nego mora biti pripravljen, da se nastopi proti njemu z vso odločnostjo.

Boj z Rimci absorbera mnogo najboljših moči, ali ta boj je neizognben in se mora dobojevati. Kompromis je nemogoč. Bili so časi, ko ga je bilo lahko doseči, ali klerikalstvo je odbilo vsako porazumlenje. Zdaj se taka prilika bržas vč ne pojavi, in bo trajal boj toliko časa, dokler

ena ali druga stranka ne obleži na bojišču. To je sicer bridko za one, ki težko čakajo, da se zapali mirovna pipa, ali krivi nismo tega mi, nego edinole klerikalna stranka. In, če Dunaj in Rim pravočasno ne zakličeta tej stranki energični »to je!« če Dunaj in Rim ne spoznata, kake posledice mora naposled roditi to divjanje klerikalne stranke, potem naj si neizogibne nasledke sama pripišeta.

»Svaka sila do vremena,« pravi pregovor, in tudi pri nas se izkaže, da, kdor seje veter, žanje vihar. Morda prinese novo leto odločitev.

Cetudi pogled na dogodke minulega leta ni vesel, vendar ne smemo obupati nad prihodnostjo. Še ima naš narod toliko notranje moči in živlosti, da si more izvojevati pogoje za svoj obstanek in za svoje napredovanje, in če te svoje moči uporabi, pride tudi Slovencem veselje novo leto. Vemo, da naše oko ne uzre, da naša noge ne stopi v narodni Kanaan, da učaka dan zmage morda še prihodnja generacija, ali ta zavest nas ni nikdar zadrževala, delati z resnobo, vstrejno in nevstrašno za blagor svojega naroda ter za njegovo politično, gospodarsko in kulturno emancipacijo od Nemcov, Luhov in Rimcev. V tem smislu bomo delali tudi v novem letu.

Nagodba — sklenjena.

Česar mesece in mesece pri neštevilnih posvetovanjih Körberja in Szélle, Böhm-Bawerka in Lukacsu ni bilo doseči — to se je s čudovito naglico doseglo na starega leta dan: Dunajska in peštanska vlada sta se porazumeli glede na godbe.

Zadnje dni se je smatralo kot zagotovljeno, da tako Körber kakor Széll ponudita cesarju demisijo. Po-

svetovanja in pogajanja, ki so se dešljoma pod cesarjevim predsedstvom vršila v torek in v sredo, niso imela uspeha. Že je Széll določil, da se odpelje v sredo ob 5. uri popoldne v Budimpešto, odpelje z zavestjo, da so se nagodbena pogajanja razbila, že je bil sklican ministrski svet, da sklene demisijo Körberjevega ministrstva, ko je cesar odredil, da prideta Körber in Széll ob 6. uri še enkrat k njemu.

Ob 4. popoldne je nenadoma obiskal nadvojvoda Fran Ferdinand ministrskega predsednika Körberja in imel z njim dolg razgovor.

Ob 6. uri sta bila Körber in Széll v skupni avdijenci pri cesarju. Posledica te avdijence je bila, da so se Körber, Széll, Böhm-Bawerk in Lukacs sešli še isti večer na novo posvetovanje, pri katerem se je končno doseglo porazumljenje in sta se obe vlad popolnoma zedinili glede na godbe. Kar je veljalo za nedosegljivo — je doseženo.

Pomen tega vsekako velevažnega dogodka se danes še ne da ceniti. Resnica je — vzlic vsemu ugibanju različnih listov — da javnost čisto nič ne ve, v čem sta si dunajška in peštanska vlada tako nasprotovali, zakaj toliko časa ni bilo mogoče doseči porazumljenja. Gre se sicer za življenske interese vsega prebivalstva, a temu prebivalstvu se je vendar prikrivalo, kako stoji nagodbeno vprašanje.

Tudi sedaj se ni pojasnilo, kako je naenkrat postal mogoče, kar je bilo poprej popolnoma nemogoče. Razglasilo se je samo, da se je dobil izhod in da je doseženo porazumljenje med obema vladama, sicer pa se varuje najstrožja tajnost.

Toda že sedaj kažejo gotove okolnosti, da se Cislitvanska menda nima veseliti nove nagodbe. Avten-

LISTEK.

Drago veselje.

Spoštovani gospod urednik!

Lahko je, pisati o božičnem veselju in deklamovati, da bodi »mir ljudem, ki so dobre volje«. Toda — spoštovani gospod — ali tudi veste, kaj velja božična radost, ki jo vsako leto tako ditirambično opevate?

Koliko božična radost stane, to Vam zamore povedati samo rodbinski oče in niti ta ne ve naprej, kolikor mu bode štetni. Kar se tako nakupi božičnih daril, to še niso prav troški; pravi troški se izkažejo še po Božiču.

Matematik zna preračunati vsebino trikotnika, če počna dolgostene strani in velikost dveh kotov. Astronom zna z občudovanja vredno natančnostjo dognati kako hitro letete planeti po zraku in čez koliko stoletih jih bo zopet videti. Koliko pa bude veljala božična radost, tega noben rodbinski oče ne more preračunati.

Vzmemimo samo moj slučaj. Usoda mi je naklonila ženo Ančko, desetletno hčerko Tončko in devetletnega sina Pepčka. Dalje moram k rodbini šteti kuhanico Polono, tako pobožno, kako grdo in juko neljubezivo žensko, ki pa je, kar smo v dobi 11 let

imeli kuhanic, ita, ki zna res — kuhati. Povrh tega imeli na sveti večer še gostasiromašnega sorodnika, ki je popoklicu knjigoveški pomočnik.

Na vse te udi sem moral misliti pred praznini.

Za ženo se določil in sam izbral svileno kri. Veljalo je 150 K.

Za hčerko tončko sem kupil za 18 K punčiko išobico, v kateri je bil štedilnik, ki je dal kuriti — česar niti pri prvih štedilnikih ni vedno doseči.

Svojemu Pečku sem kupil akvarij z zlatoribami, kakor si ga je že davno želel, kar je viden zelo izložbo lvcu Gjuda. Cena: 12 kron.

Bratrac Janko — oni, ki je knjigoveški pončnik — je moral tudi nekaj dobiti ker je Pepčku za Miklavža napravil hišico iz kartona. Odločil sem se, da mu kupim svilen dežnik. Cena 18.ron.

In zdaj kuhanica Polono! Ta je moji ženi že od sebe svetnikov priporočovala, da potrebuje samo še 40 kron, da bojimela v hraničnici okroglih 400 litrov »prihranjenih«. To priporočevalo je bilo čedalje razumljivejše, ker olj se je približeval Božič, in ker Polona res kuhanici, sva se z ženčkega srca končno vendar odločila položiti v kuhanici

čino Wertheimovko štiri zlate po 10 kron, da jo tako prikujeva nase.

Računajte sedaj še božično drevesce, lučice, sladčice in dve steklenici boljšega vina — kar je veljalo kakih 20 kron — se izkaže, da me božična radost veljala 258 kron, še predno so bile svečice na božičnem drevesu prižgane. In potem naj bo človek »dobre volje!«

A prišlo je še lepše!

Na svileno krilo, ki sem je kupil ženi, je z božičnega drevesca kašnil nekaj kapelj rudečega voska. Iz previdnosti sem si bil v prodajalni pridržal pravico, da krilo zamenjam, če bi ženi ne ugajalo. Žena je krilo seveda nesla nazaj. Toda v prodajalni imajo dobre oči. Zapazili so hitro madeže od rudečega voska in niso hoteli krila zamenjati. Moja žena — saj jo poznate! — je seveda takoj zrojila. Imenovala je tako postopanje »nepošteno«. Hotelu je sicer reči »neprijazno«, ali rekla je »nepošteno«, kakor je pozneje pod prisego pritrdilo 15 prič. Seveda je nastal živahen prizor. Ženo so hitro odpravili in vrgli krilo za njo na cesto ... V gneči se ji je zlomil dežnik in je izgubila svojo lorgnetto.

Tudi na tožbo radi žaljenja časti nismo dolgo čakali. Žena je sicer pri obravnavi kilitala vse svetnike na pričanju, češ, hotela je reči, da trgo-

vec postopa »neprijazno«, ali priče so prislegle, da je rabila izraz »nepošteno« in še nekaj drugih iz zoologije vzetih izrazov in obsojena je bila na globo 15 kron in na stroške.

Pravda — dva advokata — velja 100 kron, lorgnetta 28 kron, dežnik 16 kron in novo svileno krilo 150 kron.

Hčerka Tončka je koj prvi večer poskusila, kakšen je njen štedilnik. Skuhala je punčki večerjo.

Skuhala ni ničesar — ker se je prej vnela preproga pri oknu. Sicer smo malo ogenj pogasili, še predno so prišli gasilci, a štacunskehlapcem, ki stanujejo v hiši, in so prišli svoje škornje brisati k nam, sem moral vendar dati za pijačo — 6 kron — in hišniku sem moral dati 3 krone, ker je »zaradi varnosti« z veliko vnemo polival vse meblje, ki niso goreli. Rekel je, da se tako ogenj »lokalizira«. Garnituro sem moral dati vsled tega polivanja preleči, kar je veljalo 60 kron.

Pepčkov akvarij je na sv. Štefana dan začel puščati. V petek zjutraj je bil prazen. Zlatoribice so bile mrtve, pregrinjala, na kateri je stal, pa popolnoma uničena. Troški 32 kron.

Bratrac Janko se je pri »požaru« tako prestrahlil, da je dobil mrzlico. Žena in jaz sva si štela v dolžnost, da reveža, ki trdo služi vsakdanji kruh, nekoliko poneguejeva.

Kuharica Polona mu je nesla vsak dan kaj dobrega: zdaj goloba z rižem, zdaj prasičji karé, zdaj telečjo pečenko. Ko je Polona — z žrtvijo 40 kron na našo hiš

tičnega se sicer nič ne ve, a to je gotovo značilno, da so na Ogrskem ta izid pozdravili z veliko radostjo, med tem, ko se je v Cislitvanski pozdravil z ravno tako veliko rezervo. Nihče se ne more otresti suma, da so bili zopet žrtvovani cislitvanski interesi Ogrski. Nihče se ne more otresti domnevanja, da se je »dobil izhod« vsled odločitve krone, toda izhod, s katerim niti Körberjevo ministrstvo ni zadovoljno. Saj se govorji že danes, da mislita finančni minister Böhm-Bawerk in minister Rezek odstopiti, ker z nagodbo nista zadovoljni.

Porazumljenje se je torej doseglo med ministri in sedaj imata besedo dunajski in pešanski parlament. Tam pač pade zavesa, ki sedaj še zakriva sklenjeno nagodbo, in tedaj izvedo prizadeti narodi — pričem da so.

Lambsdorff na Dunaju.

Ruski minister zunanjih del grof Lambsdorff je včeraj zvečer zapustil Dunaj in odpotoval v Petrograd. Kaj se je glede balkanskih zadev dogovoril z grofom Goluchowskim, je še popolnoma tajnost. Z Dunaja se razširja vest, da se je povodom obiska grofa Lambsdorffa po-globil in utrdil dogovor, ki je bil med Rusijo in Avstrijo sklenjen leta 1897, in da bodo Rusija in Avstria z vsemi silami skrbeli za izvršitev administrativnih reform v Macedoniji. Kar se oficiozno razglaša naredi utis, da ni bil namen Lambsdorffovega obiska, dogovoriti se z Avstrijo glede političnih prememb na Balkanu. Listi so pisali, da se gre za to, izposlovati avtonomijo Makedonije in postaviti črnogorskega princa Mirka za guvernerja — dunajski oficiozi pa to prekajo.

Zoper Poljake na Pruskem.

Nemški cesar je baje izrekel, da so se dosedanje izjemne odredbe zoper Poljake na Poznanjskem in z padnem Pruskem izkazale nezadostne. Vsled tega se razmotrica vprašanje glede ustanovitve posebnega ministra za te pokrajine, ki bi naj pre-skrovalo vse javne oblasti. S tem upajo protivniki poljske svobode do-seči enotno politiko. Tako misel je sprožil cesar Viljem že pred svojim obiskom v Poznanju, a sedaj jo hoče resno izvesti z državnim kancelarjem grofom Bülowom. Proti tej nameri je odgovoril član pruske gospodarske zbornice, da ne preostaja Poljakom, ki jih v pruski zbornici le ignorirajo, družega, kakor da prepuste nekaj svojih mandatov vrlo organizirani socialno-demokratični stranki. Ti bodo postali pruski »junkerji« in vladiti tako pokora, da jim že pomirijo prevočo kri.

Ustaja v Maroku.

Pretendent Bu Hamara še je oddaljen od glavnega mesta Feza za 20 mil ter se pogaja s plemenimi, ki so naseljeni med njim in glavnim mestom, da mu dovolijo prost prehod. Angleški konzul je nasvetoval angleškim naseljencem v glavnem mestu, naj zbeže v mesta ob morju. V glavnem mestu samem narača sovražnost zoper sultana, da ni varen življenja. Ustaši so razdiali vodovod, tako, da je mesto brez vode ter se bo moral že v treh dneh udati, ako pride sovražnik pred mesto. Angleška je odposlala iz Malte štiri vojne ladje v Afriko.

Politične vesti.

Pri novoletnem sprejemu v Budimpešti je izrekel predsednik liberalne stranke v državnem zboru, baron Podmanicky, Szellovi vladu popolno zaupanje in brezpogojno priručnost, ker predstavlja le-ta vlada Deakovo politiko, t. j. razun načel zakonitosti in liberalizma tudi na nagodbo. Nagodba pa udi, da sta Avstria in Ogrska druga na drugo navezani. — Szell je v svoji zahvali povdral, da je prišel iz boja, ki pa se ni bil med strankami, temuč za mir in sporazumljene, in v katem boju ni nihče zmagovalc in nihče premagani.

Italijansko časopisje je sprejelo avstrijsko trgovinsko odgoved zelo hladnokrvno ter trdi, da ima Avstria od trgovinske zvezne več koristi kot Italija ter kaže na uvoz lesa iz Avstrije in konj iz Ogrske. Tudi glede vinske klavzule skuša časopisje pomiriti javnost, češ, saj je odprt izvoz na Francosko. »Popolo Romano« trdi celo, da zvišanje carine na vino ne bo nikomur bolj škodovalo, kakor dalmatinskim vino-rejem, ki svojih izdelkov brez mešanja z apulskimi vini niti prodajati ne bodo mogli.

Ruski vpliv v Perziji rapidno narača. Ruska banka v Teheranu je dobila koncesijo za zgradbo zelo važne ceste iz Tabrisa v Kesmin. S tem se lahko popolnoma prepreči angleški uvoz v severno Perzijo. Ondotni trgi preidejo polagoma popolnoma v ruske roke. Isto je tudi s šolstvom.

Naseljevanje v Ameriki je z lanskim letom zopet zelo naraslo. Do 29. m. m. je prispolo v New York 545.750 oseb proti 407.703 leta 1901. Večina naseljencev je iz Italije in Avstro-Ogrske.

Trgovinska pogodba med Bolgarijo in Rumunijo se je v obojestranskih parlamentih podaljšala za eno leto.

Na draždanskem dvoru so obhajali letos novo leto z mrtvaško tišino. Ni bilo nikakih sprejemov, na kraljev ukaz so se odtegnile celo običajne gratulacijske pole za občinstvo. Kralj močno kašla, vendar se bolezen v splošnem ni shujšala.

Žrtev razmer.

(Zapiski kranjskega kaplana).

I.

Namenil sem se, popisati svoje življenje, ki ni bilo ne lepo, ne častno; načrtati hočem podobo svojega življenja, ker mi vest tako veleva. Sklenil sem, da si končam življenje, kakor stori marsik duhovnik, kadar se sam sebi studi. Seveda se nikdar ne pove, da se je zgodil samomor.

Ne bom govoril o prvih letih svoje mladosti. Stopil sem v duhovski stan, ker je tako želet moj oče, ki je bil ugleden in vpliven član duhovniške stranke, dasi je bilo občeno znano, da je včerje niso posebno čiste.

Semenje sém zapustil telesno čist, duševno bol. Učili smo se namreč tudi tacih stvari, ki so po Lazarovih merodajnih mož sicer potrebne, ki pa niso prime ne za nezrele mladične. Tako je prišlo da sem, zapustiši se menišče, bil kreposten kakor angelj, a podučen kakor največji lahkoživec.

Ker nisembil tako neolikan, kakor večina mojih svolcev, marveč sem že od nekdaj pazil na lepo vedenje, me niso poslali na kmete. Na stav-

Turške reforme se baje ne izvedejo v vilajetu Skopljem, ker je ta okraj nadzornik Helmi paša zapustil z reformno komisijo. V sledi-tega vlada splošna nezadovoljnost. V monastirskem vilajetu je bilo zopet umorjenih več odličnih Srbov. Morilci so Albanci. V Herini je bila začrana ena vas.

Bolgarska četa se je pojavila v Brezovi pri Monastiru. Po noči pretečeno nedeljo je trčila skupaj z 71 vojaki in orožniki. Eden poročnik je bil ranjen, 15 vojakov pa ubiti, oziroma ranjenih. Vstaši so zgubili le dva svojih, drugi so ušli. Vaščani so pomagali hajdukom, vsled česar so bile začrane za kazen tri hiše.

Obč. svet Ljubljanski.

V Ljubljani, 31. decembra.

Seji predseduje župan Iv. Hribar. Med došlimi dopisi so: 1. Užitinski zakup, ki odklanja klavnično določilo, za kakršno je prosila mesarica iz Šiške, gospa Cirmanova; 2. počasnega ravnateljstva v Trstu, s katerim se ustrezava svoječasni prošnji obč. sveta, da se uvede pri pošti štev. 2. celodnevna brzjavna služba ter se primerno pomnoži osobe; 3. deželne vlade na prošnjo obč. sveta, da se dovoli uvoz svinj v zaprtih vozovih s kolodvora v klavnicu tudi iz krajev, ki imajo zaprtijo. Deželna vlada se sklicuje na tozadovne ministrske naredbe. Morda bi se doseglo izjemno stanje v tej zadevi, ako bi se napravilo železniško prekladišče za živino tik klavnicu. Za to se zavzemata tudi deželni odbori, ki je prosil upravni svet dolenskih železnic za napravo takega skladniča, ki pa je prošnjo odklonil, dasi bi bila deželna vlada celo pravljena prispevati tudi iz garancijskega fonda. K stvari so govorili še obč. svetniki Turk, Predovič in Kozak, na kar se sklene na predlog podprtja vitezova Bleiweisa, da se oba dopisa odstopita klavničnemu odseku.

Zapisnik zadnje seje se prečita in odobri.

Prošnji Marije Potočnik za stavbo dovoljenje in uporabo glede dveh prodajalnic, ki so se morale vsled regulacije Sv. Petra ceste predizdati, se ugodi. (Poroča komisar Semen.)

Potem poroča obč. svetnik Senekovič obširno o proračunu mestnega zaklada za leto 1903. Proračun se razdeli v naslednje glavne točke:

I. Uprava v obč. in sicer potrebščina: 1. funkcijske pristojbine 7280 K, 2. plače uradnikom 101.378 K, 3. redarstvo 66.544 K, 4. plače sluzbam 13.880 K, 5. deputati in druge potrebščine 11.740 K, 6. nagrade in podpora 3600 K, 7. pokojnine in milostinje 27.760 K, 8. pisarniške in uradne potrebščine 21.326 K, 9. potni stroški 2800 K, 10. nočne patrule in talije za prijetje 550 K, 11. oskrbovanje jetnikov in potrebščine po ječah 1030 K, 12. razni upravni troški 2000 K, 13. dispozitivni fond 3000 K, 14. naročnina za telefon 610 K, 15. prevažanje odgovorcev in jetnikov ter pripraga 3000 K, 16. vrtnarstvo in gozdarstvo 5070 K, skupaj 271.568 K. Pokritje znaša 11.720 K, potem takem je primanjkljaja 259.848 K.

dekan dobra in poštena duša, moj tovariš pa nevaren človek, katerega se boji tudi dekan. Pogovor se je skoval le bolj okrog vsakdanjih reči, a tudi tu se je spoznalo, da sta dekan in prvi kaplan, gospod Janez, kaj različnih nazorov.

Bil sem vesel, ko je bila večerja končana in smo se razšli. Dekan me je odslovil z besedami, ki so naredile name globok utis, ker sem čutil, da mu prihajajo iz sreca.

„Pa lahko noč, mladi prijatelj“ — mi je reklo. „Upam, da bodeva prijatelja in da bodeva dobro izhajala. Želim, da bi bili tu zadovoljni. Vem, da ste prišli z gotovimi pred sodki k meni, saj me imajo v škofti zapisanega v črni knjigi, odkar sem škofovemu kaplanu Šiški povedal v obraz, da je škofova politika nesreča za naš narod in da naj gleda škoft pri duhovnikih malo več na poštenje in dostojnost in malo manj na versko gorečnost, ki je največkrat hlinjena. Pa budi! Le kadar vidim, kar počenjajo škoft Missia in nekateri njegovi ljubljenci, me obideo še vedno čustva, da bi najraje lasal oblake ali pa mesecu z metlo brke naslikal — kajti da bi kaj storil proti temu po-

nestne imjivine. Potrebščine: 1. » 23.278 K, vrednostni papirji 3774 K, 3. mestne davčne 1395 K, 4. potrebščina graščin 10870 K skupaj 39.317 K. Pokritje: 1. pošlopija in zemljišča 15.443 K, 2. vrednostni papirji 2260 K, 590.608 K, 4. potrebščina graščina 619.151 K, potem takem znaša pravilno 57.983 K.

III. Cestne vrednosti: 1. cestne ulice, trgi in potrebščine: 1. potrebščine 55.430 K, 2. čistišča 12.000 K, 3. razsvetljjava 125.430 K. Pokritje: 1. mestni kroni, 2. razni dobitki 67.152 K, potem takem znaša primanjkljaj 58.278 K.

Pričetki odprejeli so podžupanji sanitarno pomanjkljivo za smeti, s katerimi žejmo vsi raznašajo. Kali za naležljivje bolezni. Opazovali je zopet na praktično stran, a bi dobila vsaka posodo za smeti. Lovišči tudi prisrediti vodnjake, sklepki za ptice in se nasvetuje kakršno imamo Zagreb, t. j. nizke in dolge. Govorili so k stvari še Turk, Kozak in Velikavrh ter se je sprejela Bleiweis-Lenčetova resolucija glede nabave dveh novih vozov za smeti po zagrebškem sistemu. Porodčevalci obč. svetnik Senekovič priporoča, da se v bodoči proračunu postavi večji znesek za napravo novih prelazov čez ulice. Glede razsvetljave pravi obč. svetnik Šubic, da je proračunjena postojanka premajhna. Isteča mnenja je tudi porodčevalci, ki dokazuje, da ni imelo mesta z elektrarno niti v začetku zrube, pač pa ima dosedaj že 6 do 8000 K dobitka. Sklene se postaviti prihodnje leto večji znesek v proračun.

IV. Zdravstvene in blagovne potrebščine. Potrebščina: 1. Zdravstveni stroški (plače zdravnikom, babicam, koncujučim kopel, razne potrebščine) 27.595 K, 2. blagovni stroški 53.705 K, skupaj 81.300 K. Pokritje: 1. pristojbine za ogled mrljev 1600 K, 2. ljudska kopel 6700 K, skupaj 8300 K, potem takem je primanjkljaj 73.000 K.

V. Šolstvo, in nastavnost. Potrebščina: 1. ljudska šola 35.471 K, 2. velika 7940 K, 3. občno-nadaljevalna šola 1200 K, 4. otroški vrtev 3380 K, 5. c. k. umečno-obrtna šola 15.634 K, 6. mestna višja deklinska šola 18.000 K, 7. Lichtensthurničen zavod 522 K, skupaj 49.416 K. Pri točki ljudske šolske se je vnela daljša debata o prošnji posameznih mestnih šolah, da se jim naj prispeva letnih 25 K za učiteljske knjižnice. Obč. svet. dr. Požar je proti takim knjižnicam, ki tudi v zakonu niso utemeljene ter se izrečeta za centralno (okrajno) učiteljsko knjižnico, ki se naj bolj dotira. Obč. svet. Dimnik zagovarja predlog, češ, da se gre tukaj za nujno metodičnih knjig. Končno pa je predlagal, naj se vsaj okr. učit. knjižnici zviša prispevek od 200 na 300 K. Predlog se odkloni. Ravnino pa je odklonil prošnja za višjo določilo nunske šole in 2. deželne mestne šole, kakor tudi prošnja za 400 K v svrhu nabave drobnogleda za mestne ljudske šole.

— K postojanki obč. svetnikovi stavljači proti ukovini ter predlagajo restitucijo, da se ukovina za leto 1904 odpravi. Sprejeto.

VI. Vojaska na stanitev. Potrebščina 4440 K, pokritje 500 K, primanjkljaj 3940 K.

I zredne potrebščine znaša: 1. amortizovanje in obrestovanje 1.056 K, 2. potresna posojila 51.820 K, 3. druge potrebščine 21.469 K, skupaj 184.350 kron. Med drugimi porebščinami je tudi 10.000 K kot prispevek k ustanovitvi vseučilišča v Ljubljani. K tej točki toplo govorovi porodčevalci obč. svetnik Senekovič povdajajoč, da to vprašanje ne sme več zaspasti. Tozadovna resolucija enočasno sprejme ob živahem pritrjevanju galerije. Skupna potrebščina edaj znaša 827.827 kron, pokritje 818.46 K, tedaj primanjkljaj 9682 K. Ta primanjkljaj se pokrije s prihranki in stedenjem ter s pobiranjem 20% doklade na vse mestne davke, razen osebne dohodnine. Iz tegaje razvidno, da napreduje mestno gospodarstvo za približno 4000 l. Župan izreče porodčevalcu v imen občinskega sveta za vsestno poročno toplo zahavo.

Pred koncem seje poda občinski svetnik Turič, nastopno resolucijo:

Usojam, da gospoda župana vprašati, ali je temu, oziroma obrtni oblasti znano s kakšno pravico se naseljujejo po ljubljanskih hotelih Židov, ki pridajo v razobesajo svoje blago v hotelskih vežah, ker

imela, so jo nadi duhovniki skoro vso potepali, potenjaj Vam Bog da srčo — drobitnica seče in zadovoljnosten je več vredna, kar zakej modrosti.

Z nenevanimi cutili sem legal spati a dolgo nisem mogel zatisniti očes. Jasno mi je bilo, da sem prišel med ljudi, ki takojč predstavljajo dve različni generaciji. Po mišljenu, po semeniški vzagi sem bil napolnjen onih idej, ki jih jev tem župnišču zastopal moj tovariš pri kaplanu, sreča pa me je z neko čustveno silo vleklo na stran dekanata in njegove črnogledne sestre. Na sato pot se odločim, kam me zapelje sestra in bom-li srečen v svojem stanišču. Zlasti to zadnje vprašanje me je naložilo, ker sem na jedni strani videl dekanata in njegov položaj — na drugi pa položaj onih, ki jih je dekan prezidal celo sovražil, ki pa so očividno imeli srčo. Naponed sem si rekel, da je pravljeno modrijan ne brigane za preteklost in ne za prihodnost, ker preteklosti more premeniti, prihodnosti pa nuganiti in sem zaspal. Zgodilo se je, da sem pozabil na večerno molitvo.

— Dalje prih.

sedaj naraščajo ti Židje tako pogostoma kakor gobe po dežju, v škodo ljubljanskih trgovcev in obrtnikov, in ki so že tako predzni postali, da imenujejo po javnih lokalih slovensko občinstvo »slavische Ge-sind-e«. Prosim gospoda župana, da obrtna oblast strogo gleda pri podelitev takih obrtnih listov na te vrste ljudi in sploh takim umazanim konkurentom, ki so našim domaćim trgovcem in obrtnikom v škodo, vsak obrtni list odklanja.

Zupan pojasni, da se obrtna dovolitev ne more odkloniti, a če se res pripeté tako žalostni pojavi, naj se takoj naznanijo policiji, ki bo takim predznežem že pojasnila stališče, kako se morajo vesti napram mestni večini. — Končno že interpelira obč. svetnik Zevnik glede dopisa v »Slov. Narod« iz Šentjakobskega okraja. Župan da pomirjevalni odgovor, češ, da so taka hujškanja iz trte izvita, ker je stavbišče kupljeno in celo zadeva v tiru.

Preden župan zaključi javno sejo, se ozre po celoletnem delovanju, povdarja, da je to šestikrat, da govori s tega mesta občinskemu svetu, se zahvali za vestno sodelovanje ter želi občinskemu svetu in vsemu prebivalstvu ljubljanskemu, ki je »dobre volje, srečno in veselo novo leto.«

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 2. januvarja.

Uspeh katoliške obstrukcije ali vodovod v Slavini. Slavina, ki je, kakor znano, jako klerikalna vas, bi rada dobila svoj vodovod. Država je sicer obljubila nekaj pomoči, pa pre malo, tako, da bude treba zvišati deželno podporo, če naj dobi Slavina prekoristni svoj vodovod. Brez deželnega zborna pa tega poviška ni doseči, in zategadeljje slavinski vodovod položen na najdaljšo klop, ki si jo misliti moremo! Takodela katoliška stranka za svoje Slavinjanje! Če bodejo hoteli si na kak način pomagati, ne bode jim ostalo druzega, nego najeti Šusteršiča ali pa Nace — prav dobro umeta vodo delati. Bi ne bila napačna vodnjaka, ta slovenska »politika«, postavljena sredi Slavine! In vendar je še obilo zaslepljenih kmetov, ki menijo, da so njihovi »katoliški« poslanci s svojo obstrukcijo kmetskim volilem, bogove kakih uspehov priborili! Mi pa pravimo: Bog daj pamet takim revezem!

Dr. Poček je skušal v neznatni pravdici radi 12 K izpodjeti g. Predoviču dobro ime. Ni naravnost povedal, kar je mislil, a vzliti temu se je tisto, kar je v obsežnem dokaznem spisu povedal, dalo prav hudo poznavanje proti poštenemu trgovcu. O tem je namigaval tudi »Slovenec«. Zategadelj smo dr. Počku, ki zanaša svoje pravde v škofov list, nekaj odkritosrčnih besed posvetili. To, od sodnije spodeno tičico namreč poznamo prav dobro, tako kot prav nega zastopnika, kakor tudi kot človeka! Oboje ni veliko prida! Zategadelj je morda res zadnji čas, da bi odvetniška komora malo preiskala, je li služi v čast, če pripada ta možiček k baró-u. V zadnjem »Slovencu« se je dr. Poček razkoračil nad dr. Tavčarjem. Podoben je pri tem zajcu v repi, ki meni, da inponuje celemu svetu, če sedaj in sedaj vzdigne visoka svoja ušesca proti nebu. Da bi dr. Tavčar takemu zajčku odgovarjal, mu ne pride na misel! Pač pa mu hočemo mi ta ušesca takoj malo osmoditi, kadar bode dr. Poček zopet glodal poštenemu trgovcu na poštemenu imenu! Potem pa naj pisari v »Slovencu«, kolikor se mu zlubi! Če hoče ta justični odpadek neprestano po solncu laziti, nam tudi prav. Ali prepričani smo, da bode ta dr. Poček prej zlezet v blagodejno temo pod mizo, nego nas užene! Prepričal se bode tudi on o tem!

Naš Listek. V današnji številki smo začeli priobčevavati listek, ki nam je bil doposlan z naslednjim pismom:

Prijatelj duhovnik mi je na smrtni postelji izročil nekak dnevnik, v katerem je popisal nekatere svoje doživljaje. Prosim vas, obelodanite ta dnevnik v svarilo vsem

rojakom. Črtal, oziroma premenil sem samo imena onih oseb, ki še žive, ker je bila to želja pisatelja. Ta spis ni povest ali roman, nego kronika o življenju kranjskega kralja in zato ga priobčite brez prememb.«

Odročili smo se za priobčenje tega spisa, ker slučaj, ki je v njem opisan, ni izjema, nego je ta slučaj uprav tipičen. Pripomniti pa moramo, da ta slika iz življenja nitičivo za nedorasle ljudi.

Novoletna soaréja. Sinoč je bila v sijajnih reprezentacijskih prostorih vladne palače običajna novoletna soaréja, na katero se je zbralno jako mnogo odličnega občinstva.

Prezenetljiv izid. V pondeljek se je vršila dopolnilna volitev iz furlanskih kmetskih občin v goriški deželni zbor. Poročali smo že, da je bil izvoljen nadučitelj v Gradišču ob Soči Josip Falconer. Ta pa je klerikalec in sicer je bil izvoljen z lepo večino, namreč z 49 proti 35 glasom proti inženerju Antonelliju, ki je državni poslaneč teh istih kmetskih občin, v katerih je sedaj propadel in ki je za svoj okraj že veliko storil. To je vsekakso prezenetljiv izid volitve in kaže, kakor napreduje klerikalizem na Furlanskem. Zdaj imajo klerikalci že dva furlanske mandata v rokah.

Iz istrskega deželnega zborna. V zadnji seji je vlada predložila načrt zakona o premeščenju okrožnega sodišča iz Rovinja v Pulj. To kaže, da misli vlada resno napraviti Pulj za stalno mesto Istre. V tej seji je prišel na razpravo tudi predlog o združenju Istre s Trstom. Slovenska manjšina je po dr. Laginji izjavila, da je za združenje, če se združi s Trstom tudi Goriška, ker bi postal italijanski pritisk že neznotesnejši, če bi se samo Istra združila s Trstom. Tudi je dr. Laginja izrekla, da je slovenska manjšina zadovoljna, da je dež. zbor sklican v Pulj, dasi bi ga rajše videla v zakanitem središču Istre, v Pazinu. Laginja je tudi zahteval, da se izvede volilna reforma in narodna ravnopravnost. Laška večina je seveda odklonila Laginjev predlog in sprejela predlog, da se Istra združi s Trstem. Do uresničenja tega sklepa je pa pot še — jaka dolga.

Dogodki v Ricmanjih. O dohodkih v Ricmanjih minolega ponедeljka se še poroča: Vsa pota in steze okoli Ricmanj so bile zasedene po orožnikih. Tudi v Borštu je bila rezerva kakih dvajset orožnikov. Komisijo je spremjalno v Ricmanje deset orožnikov z nasajenimi bodali. Vseh konzigniranih orožnikov je bilo kakih 40. Vsi orožniki so bili preskrbljeni z — zapestnicami. »Pri lovcu« nad bošketom pa je bil pripravljen oddelek tržaških redarjev. Iz farovža je komisija odnesla tri knjige, obe dovala pa v Borštu na pošti, v znamen zavetišču bratov Butignonijev in drugih italijanskih duhovnikov. Prebivalstvu v Ricmanjih je treba vnovič izreči glasno hvalo, da je bilo tako mirno in da ni dalo najmanjega posla temu velikemu aparatu!

Prvi slovenski zdravnik na Koroškem. Gospod dr. Vinko Hudelist, doma iz Enclejavi pri Velikovcu, se naseli v Velikovcu na Koroškem kot praktični zdravnik. To je veselo sporočilo, kajti koroškim Slovencem je pred vsem treba neodvisnega posvetnega razumništva.

Zbirališče celovških Slovencev ni več v gostilni pri »Sandwirthu«, kamor so Slovenci zahajali 18 let, nego v gostilni g. Cavznika pri »zlatem studencu« v Lidmanskega ulicah, na kar opozarjam vse rojake, ki hodijo v Celovec, s pristavkom, da se shaja celovški slovenški klub v tej gostilni ssako sredo zvečer.

Umrl je v Trstu hišni posetnik in trgovec, vrlji narodnjak g. Fran Žitko v starosti 66 let. — V Brežicah je nagloma umrl sodni kancelist g. Andrej Divjak.

Reportoire slov. gledališča. Jutri zvečer igra se tretjič Sienkievicza velika drama »Quo vadis?« — V torek, dne 6. t. m., na praznici svetih treh kraljev sta dve predstavi: popoludne ob polu treh Sienkievicza velika drama iz Nero-novih časov »Quo vadis?«, zvečer ob polu osmih pa Kováčovičeva velika opera »Psoglavec«. Na te dve predstavi osobito opozarjam sločno občinstvo iz okolice in z dežele, ker jim je omogočeno en dan videti dve največji in najsjajnejši noviteti, ki sta se dosegli to leto uprizorili slovenskem odu. Naročila na se-dež sprejema Šešarkova trafika v Ljubljani.

Slovensko gledališče. Obedve predstavi na novega leta dan sta bili obiskani jako dobro, a po vrednosti sta bili zelo različni. Dočim je menda skoraj ponesrečil hudočni duh lumpacij vagabundus v popoldanski, predstavi, vspela je zvečer Smetanova pri nas tako čislana in priljubljena »Prodana nevesta« ne le sijajno, temveč bila je morda najboljša vprizoritev od kar se poje ta krasna skladba na našem odu. Nemil naključek zabranil je gospodični Prochazkovi nastopiti v Mairinkini vlogi, katero je doslej izključno s toliko sijajnim vspohom, hvalili smo zlasti svečnost njenega glasu in mikavno kretanje. Zanimivo videti je bilo včeraj, kako izraža posamičnik po svojem ukusu misli in dejstva glede ene in iste vloge. Dočim je gospodična Prochazkova podala nam v njeni igri zaljubljenega, nepokvarjenega dekleta, spremenila je gospa Hanušova Marinko v malec navihano, nekoliko koketno krasotico v vasi. Vpeljala pa je navedena te poteze na tako ob sebi umljiv način, da se je zdel Marinkin značaj kakor vlit v jednem kosu. Če dodaš k temu še krepek razvitek glasbenega dela njene vloge, uvažajoč pri tem, da se je dičila ta posebnost z umetniško zmernostjo, tako umeješ, da je občinstvo vselej vzkipeло radosti, kadar so se porajali zmagonsni učinki. G. Vlček kot Janko in gospa Hanušova kot Marinka spodbodila sta z zares umetniško ognjevitostjo sopevce, tako, da ni štedilo po izbornem pevanju elektrizirano občinstvo z burnim ploskanjem po vsem igrinem prenehljaju; navesti nam je tu n. pr. le dvospes trospev in četertospev v prvem činu. Pri slednjem ozirati se je povalno tudi na gspd. Glivarečovo Krušina ženo, g. Aschenbrennerja kot meštarja Kecala, pa g. Krala kot kmeta Krušino. Vzlasti srečen je bil včeraj g. Aschenbrenner v sestanku z Jankotom (g. Vlček) kadar slednji proda svojo nevesto za »300«; zasluzeno hvalo žela sta obadvaj, kajti občinstvo poklical ju je na oder. Tako smatrala se bi lahko včerajšna Prodana nevesta kot vzorna operna vprizoritev, da ne bi bil popolnega vspoha pokazil mešani zbor v prvem činu; lvolil se je nekoliko, kar pač ni potrebno bilo spričo toliko reprizam. O g. Vlčku po-sebe gnali so zbrani poslušalci soglasno hvalo, češ »poje kakor bi ga navil.« Ker mu je bil glas čudovito na razpolago, pel in igral je g. Vlček kakor bi bil imel zastopati resnčenega Jankota. Izkušnja z g. Hanušovo z vlogo Marinke poučila nas je o potrebi tu pa tam menjavati v posamičnih vlogah s predstavljalci. Nadarjeni naši pevci zmogli bodo večinoma svojo nalogo obstoječo v tem, da se jim nakloni v jedni in isti skladbi po dve vlogi, kateri se razumno strinjajo po glasbenem sorodstvu. Preverili smo se včeraj, da imajo taki izpremini precejšno privlačno silo. Ker se je poskus z g. Hanušovo obnesel tako sijajno, svetujemo, naj se v kaki bodoči priliki poskusi jednakim načinom z marljivo pevko gsd. Prochazkovo. V obče je tako postopanje potrebno, da se nudi posamičnemu pevcu ali igralec prilika, uporabljoč nadarjenost, razvrstiti pred občinstvom svoje vrline. Učinek pa hasne kakor predstavljalcem tako poslušalem.

D. B.

Žrebanje ljubljanskih sreč. V prostorih mestne blagajne ljubljanske se je vršilo danes dopoludne v navzočnosti gospoda župana, dveh članov finančnega odseka ter notarja Plantana kot občinstvenega komisarja 38. žrebanje sreč

ljubljanskega mestnega posoja. Iz žrebanih je bilo 315 sreč, katere je vlekel sirota Makso Kleindienst. Glavni dobitek v znesku 50.000 K je dobila srečka štev. 4097, dobitek 3000 K srečka štev. 58.373, dobitek po 1000 K pa so dobile srečke štev. 13.812, 17.049, 33.586, 46.467 in 46.533. Ostalih 308 izžrebanih sreč pa je dobito dobitek po 60 K.

Bivši celjski župan Gustav Stieger, ki je umrl na novega leta dan, je bil od 1. 1888. do 1893. podžupan, od 1. 1893. do letos pa župan. Zapustil je 10.000 kron za meščanski preskrbovalni fond.

Zlato verižico, vredno 240 krov in staro srebrno uro sta ukradla danes ponoči dva potujoča delavca gostilničarju v Sv. Florijana ulicah. Delavca sta pri Pocku prenočevala in danes zjutraj na vse zgoda odšla najbržje proti Celju.

Tatvina. Urarju Rudolfu Kolarju je bila iz stanovanja ukrazena srebrna anker-ura. Tatvino je izvršila neka žena.

Pri igri so se sprli na Silvestrov vede v Osvirkovi gostilni v Kolodvorskih ulicah štirje delavci. Jeden je hotel drugega udariti s sifonsko steklenico po glavi, pa je zadel gostilničarko, ki je prišla mirit in je prebil žilo.

Kupovalci premoga naj pazijo, da ne dobe premalo premoga v vrečah. V sredo je bil zasačen neki prodajalec premoga, ki je imel v vsaki vreči po 2 kg premalo premoga. Stražnik, ki ga je zasačil, je dotičnik ponujal krono, da bi ga ne naznani.

Aretiranih je bilo v minoletem letu po mestni policiji 2013 oseb. (Leta 1901 jih je bilo 2058.)

V Ameriko je odpotovalo v minoletem letu z južnega kolodvora 12.648 oseb. Zaradi nameravanega izseljenja pred izpolnitvijo vojaške dolžnosti je bilo aretovanih 74 mladincov.

Na južnem kolodvoru najdene reči. V pretečenem tednu so bile na južnem kolodvoru najdene sledeče reči: 1 srebrna tabatiera, 1 dežnik in 1 zavitek s šivankami za šivalni stroj.

Društvena godba koncertuje dne 3. t. m. zvečer ob 9. uri v Narodni kavarni. Vstopnina prosta.

Priloga. Današnji list ima prilogu gosp. Ed. Kavčiča trgovca v Ljubljani.

Za kratki čas. Naš poročevalci iz Rima nam piše: Ko je bil zadnji ljubljanski škof tu, mu je reklo papež: »Veseli me, da vas vidim tako zdravega in zadovoljnega — to je pa tudi edino, kar me priča veseli.«

Ljubljanske Sokola Silvestrova veselica je bila vredna naslednica prejšnjim društvenim predbam ob prevratu starega leta v novo. Velika sokolska dvorana in galerija so bile polne občinstva, katero je z zanimanjem in rastočo gorkoto sledilo posamčnim točkam sporeda. Trgovska pevsko društvo »Merkur« je v polnih zborih, kakor tudi v četertospevih, pod priznano spremnim vodstvom g. Al. Sachsa zapelo več lepih skladb. Zlasti sta ugajali Sachsova »Ptiček ter Vilharjeva »Navelu Bosne«. Duhovito in ruskim odnosom tipično za take večere kakor nalašč prirejeno A. Čehovo burko »Snubač predstavljalji so naši umetniki iz deželnega gledališča gd. Kreisova ter gg. Lier in Verovšek. Gospica Kreisova nam je v tej igri podala čisto novo stran svojega igralskega talenta. Mnogo zabave sta nam privoščila muzikalne klovne br. Gorjanc in Stegnar. Njuna proizvajanja na vseh mogočih glasbilih so žela mnogo pohvale in priznanja, komično predstavljanje pa mnogo smehu. Vse te posamezne točke je vezala ljubljanska društvena godba, ki je ves čas jako dobro svirala. Ne moremo dosti povdarjati, da se je društvena godba povspela do višine, da lahko mirno prenaša tudi strožjo kritiko in da se lahko kosa s sličnimi najboljšimi orkestri. Zato je pa vredna vsekatere podpora in neodprtih gresbi bil, ako bi se z odtegnjenjem podpor pustilo propasti to važno, a vse to društvo. Naglo je kazalec na uru korak proti polnoči. Holubov Silvestrov potpouri je zaključilo dvanaest počasnih odvaznih udarcev. Obločnice ugasnejo. Podstarosta br. dr. Rav-

nihar pričenja svoj polnočni govor. V krasni besedi povdarja, da se moremo ob tem svečanostnem trenotku zlasti spominjati bitja, o katerem pravi pesnik, da je največji trpin sveta, kateremu niso stale dobrotno rojenice, ob zibelji — rod slovenskega. Četudi nam pogled po poljanah slovenskih danes odpira žalostno sliko, vendar ta pogled nam slovenskim Sokolom, kojih delo ravno je namejeno lepši bodočnosti slovenski, ne krade nade v boljšo prihodnjost Slovencev. To prihodnjost pa si pribrimo le z resnim in neumornim delom; le tem načinom stopimo v vrsto onih narodov, ki se danes še ponajo z bogastvom, številnostjo in visoko prosveto. Na delo torej! S tem trdnim sklepom poklonima najlepše novoletno darilo domovini svoji. S tem geslom v srcu in v glavi svoji lahko z mirno pa tudi čisto vestjo kličemo rodu svojem: »Srečno novo leto! Na zdar! Godba zavira sokolsko koračnico, preko odrasla — staro leta. Zastor se razgrne in prikaže se nam krasna alegorija: slovensko sokolstvo in vsi drugi slovenski stanovi obračajo upalni pogled v novo mlado leto. Po polnoči je mnogobrojno občinstvo prav do ranega jutra še skupljala neprisiljena zabava. Prireditelji tega vedera smejo ponosno zreti na svoje vspelo delo. Posobno pa gre zaslužena hvala spremnemu aranžerju vseh enakih predrb. brata O. Ter

zjutraj v posebni avdijenci sporočil, da je nagodba dogmata. Pri dvornem dinetu ni cesar z nikomur govoril o tej zadevi.

Dunaj 2. januvarja Delegatje nemških strank z Moravskega, ki so povabljeni na spravne konference, so se danes sešli na posvetovanje, ali naj se sploh konferenc udeleže, ali naj povabilo odklonijo. Jutri bodo to posvetovanje nadaljevali in, če se odločijo za udeležbo, imeli bodo skupno posvetovanje z nemškimi delegati iz Češke.

Dunaj 2. januvarja. „Fremdenblatt“ naznana oficinozno, da namerava bolgarska vlada že tekom prihodnjih dni odpovedati bolgarsko-avstrijsko trgovinsko pogodbo.

Dunaj 2. januvarja. Cesar je ministru grofu Lambsdorffu daroval svoj portret za spomin.

Budimpešta 2. januvarja. Oficialno se razglaša, da je v Karlovcih (Srem) patrijarha pravoslavne cerkve Brankovića zadeba kap in da je isti v smrtni nevarnosti.

Belgrad 2. januvarja. Vlada je poklicala pod zastave vse, letosne poletje na dopust poslane reserviste.

Draždane 2. januvarja Kraljevska rodbina zahteva, da ji ubegla prestolonaslednica izroči otroka, ki ga pričakuje v mesecu maju in je v ta namen prosila vse države za podporo. Ker se pa boji, da ne dobi pravega otroka, nego podtaknjenega, zato je vlada odredila, da kriminalni komisar Schwarz na strožje nadzoruje ubego princezinjo.

Borzna poročila.

Ljubljanska
„Kreditna banka“ v Ljubljani.
Uradni kurzi dunaj. borze 1. januarja 1902.

Naložbeni papirji.

	Denar	Blago
4 1/2% majeva renta . . .	101.30	101.50
4 1/2% srebrna renta . . .	101.20	101.40
4% avstr. kronska renta . . .	100.25	100.45
4% " zlata . . .	120.50	120.70
4% ogrska kronska . . .	9.10	98.30
4% " zlata . . .	119.95	120.15
4% posojilo dežele Kranjske . . .	97.75	—
4% posojilo mesta Slijetja . . .	99.75	100.75
Zadra . . .	100.—	101.—
4 1/2% bos.-herc. žel. pos. 1902 . . .	100.—	101.—
4% češska dež. banka k. o. . .	99.25	100.25
4% " zast. pis gal. d. hip. b. . .	99.25	100.25
4 1/2% zast. pešt. kom. k. o. z . .	100.15	100.60
4 1/2% " 10% pr. . .	105.65	106.65
4 1/2% zast. pis. Innerst. hr. . .	100.50	101.50
4 1/2% " ogr. centr. deželne hranilnice . . .	100.50	101.25
4 1/2% zast. pis. ogr. hip. b. . .	100.65	101.65
Srečke . . .	99.50	100.50
4 1/2% " češke ind. banke . . .	99.25	100.25
4% prior. Trst-Poreček. žel. . .	98.—	99.—
4% " dolenskih železnic . . .	99.50	100.50
3% " juž. žel. kup. 1/1 . . .	291.85	293.85
4 1/2% av. pos. za žel. p. o . .	100.—	—

Srečke.

Srečke od leta	1854 . . .	184.—
" " 1860/1 . . .	182.—	185.—
" " 1864 . . .	248.—	262.—
" " tisk. . .	156.50	158.50
" " zemlj. kred. I. emisije . . .	265.—	267.—
" " II. . .	284.50	286.50
" " ogrske hip. banke . . .	253.75	255.75
" " srbske à frs. 100.—	89.—	91.—
" " turške . . .	113.50	114.50
Basilika srečke . . .	18.25	19.25
Kreditne . . .	433.—	436.—
Inomoške . . .	83.—	86.—
Krakovske . . .	69.—	73.—
Ljubljanske . . .	70.—	76.—
Avstr. rud. križa . . .	55.—	56.—
Ogr. . .	26.75	27.75
Rudolfove . . .	69.—	73.—
Salburške . . .	73.—	75.—
Dunajske kom. . .	429.—	434.—
Deinice . . .	61.50	62.50
Južne železnice . . .	692.75	693.75
Državne železnice . . .	1540.—	1550.—
Avstro-ogrskie bančne del. . .	691.75	692.75
Avstr. kreditne banke . . .	691.75	692.75
Ogrske . . .	720.—	—
Zivinsk. . .	255.—	256.—
Premogokov v Mostu (Brux) . . .	696.—	705.—
Alpinske montan . . .	386.—	387.—
Praške želez. ind. dr. . .	1475.—	1485.—
Rima-Murányi . . .	483.—	484.—
Trboveljske prem. družbe . . .	380.—	384.—
Avstr. orožne tovr. družbe . . .	301.—	301.50
Ceške sladkorne družbe . . .	153.50	154.50
Valute . . .	11.30	11.34
C. kr. cekin . . .	19.05	19.08
20 franki . . .	23.41	23.48
20 marke . . .	23.90	23.98
Sovereigns . . .	117.10	117.30
Marke . . .	95.25	95.50
Laški bankovci . . .	252.75	253.25

Žitne cene v Budimpešti.

dne 1. januarja 1902.

Termin.

Pšenica za april . . . za 50 kg K 7.63
Rž " april . . . 50 " " 6.63
Koruzna " maj . . . 50 " " 5.70
" " julij . . . 50 " " 5.81
Oves " april . . . 50 " " 6.15

Efektiv.

Se vzdržuje.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ivan Tavčar.

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 304.9. Srednji srednji tlak 736.0 mm.

Dec.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
31.	9. zv.	725.7	42	sl. zahod	jaano
1.	7. zj.	729.1	— 10	sl. zahod	oblačno
2.	7. zj.	729.6	21	sl. svzvh.	oblačno
3.	9. zv.	733.9	— 08	sr. zahod	jaano
4.	7. zj.	737.5	— 50	sl. jug	meglja
5.	7. zj.	738.6	— 24	brezvetr.	meglja

Srednja temperatura srede in četrtka 5.5°, 0.1°, normalne: — 26°, 27°. Mokrina v 24 urah: 0.0 mm.

Kupim

v dobrem stanu **stalažo** s predalec, **pudel** in drago **opravo za špecerijsko trgovino**. (5-1)

Albert Moser, trgovec
Selo, pošta Žirovnica, Gorenjsko.

Izjava.

Jaz podpisani Franc Cerar, lesni agent v Ljubljani, preklepjem in obžalujem s tem vse razumljive vesti, katero sem govoril zoper svojega prejšnjega gospodarja, lesnega trgovca **Antona Deghenghi-ja** v Ljubljani, ter izjavjam, da nikdar nisem imel ter tudi danes nimam prav nobenega povoda, dvomiti o popolnem poštenju ter strogi trgovski solidnosti imenovanega gospoda. (7)

V Ljubljani 31. grudna 1902.

Franc Cerar.

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beogradu.

Izved iz voznega reda.

veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osobni vlak v Trbiž, Beljak Celovec, Franzenfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzenfeste, Inomost, Monakovo, Trst-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda.) — Proga v Novo mesto in Kočevje. Osobni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoludne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomesto, Kočevje. Prijoh v Ljubljano juž. kol. Proga in Trbiž. Ob 3. uri 25 m zjutraj osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzenfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl, Ausse, Ljubno, Celovec, Beljak, (Monakovo-Trst dirdktivi vozovi I. in II. razreda.) — Ob 7. uri 12 m zjutraj osobni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 17 m dopoldne osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejvice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru. — Ob 4. uri 44 m popoludne osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovo, Inomost, Franzenfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osobni vlak z Dunaja Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osobni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. ur 32 m popoludne iz Straža, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. ur 35 m zvečer istotako. — Odih v Ljubljani drž. kol. v Kamniku. Mešani vlaki: Ob 7. ur 28 m zjutraj, ob 2. ur 5 m popoludne in ob 6. ur 50 m zvečer. — Prijoh v Ljubljane drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. ur 49 m zjutraj, ob 11. ur 6 m dopoldne in ob 6. ur 10 m zvečer. (1)

Prevzetje restavracije pri „Roži“.
Usojam si p. n. občinstvu vladivo naznanjati, da sem prevzel restavracijo pri „Roži“ v Ljubljani.
Tocilo se bo slej kakor prej izključljivo slovce **pivensko pivo** (Plzensko prazdroj) iz najstarejše meščanske pivovarne v Plznu. Dalje najboljša **dolenjska, stajerska, gorilčka vina** in sloviti **kraski teran**. V posebno skrb mi bo, da bom p. n. gostom ob vsakem času postregla z okusno pripravljenimi **gorkitimi in mrzlimi jedili**. Sprejemam tudi cenejne goste v „abonnement“ za **poldanski obed**. Pogodila sem se s prvim tukajšnjim trgovcem z delikatesami, da mi bo pošiljal telefonično naročeno vedno svežo gnat, in razne delicatese, s katerimi se bo postreglo v petih minutah. Zvečer bo odslej vedno ob sedmih pripravljenih dvoje do troje jedil za 25–30 osob. Po potrebi pravila se bo tudi še poznej večerja.

V sezonu dobivala se bodo izvrstne na starci način (ne s strojem) pripravljene **kranjske klobuse** od znanega šišenskega mesarja Simma. Ob petekih dobivala se bodo **morske ribe**. Ob sobotah krvave in jeterne klobuse ter mesene klobasiche z dolensko Colaričevim gošticom.

V prvem nadstropju so slavnim društvo na razpolago **klubni lokal**, v katerem se bo že prirejali superji za 30 osob. Pripravčno se bo v obni obisk, prizadevala si bom s prijazno in točno postrežbo vse velecnjene goste zadovoljiti. Z velespoštvanjem

Ana Gajšek

prej kuharica v raz